

Saksfremlegg

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
16/2026	10.03.2026	Formannskapet
	26.03.2026	Kommunestyre

Årshjul 2026 - evaluering av budsjettprosess

Kommunedirektørens innstilling

1. Kommunestyret vedtar årshjul for 2026 slik det fremgår av saken.
2. Årshjul for 2027 innarbeides i HØP 2027 – 2030 og vedtas i den saken.
3. Kommunestyret ber om at anbefalinger i «Rapport om folkevalgtes involvering i budsjettprosesser» blir vurdert i arbeidet med innføring av nye rutiner ved innføring av Framsikt.
4. Kommunestyret tar opplysningene om den administrative budsjettprosessen til orientering.

Sammendrag

Det er ytret ønske om å få presentert årshjulet i egen sak. Dette gjøres her. I tillegg er det kommet ønske om at budsjettprosessen blir evaluert.

Årshjulet

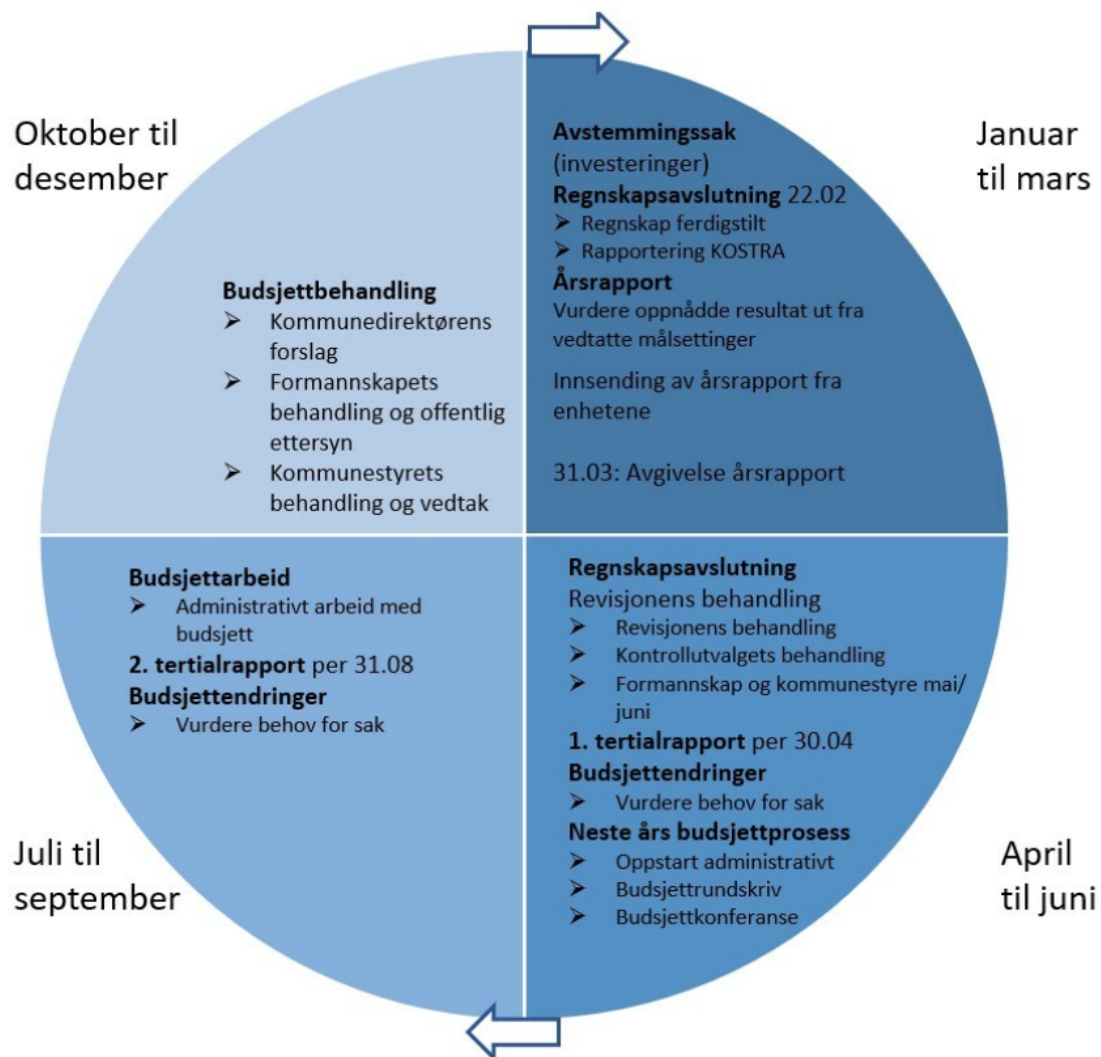
I Handlings- og økonomiplanen ble årshjulet for 2026 vedtatt gjennom at budsjettet ble godkjent. Årshjulet ligger i budsjettdokumentet helt til slutt i kapitel om «Oppfølging og rapportering». I denne saken blir årshjulet presentert for seg og vedtas separat.

Årshjulet for Hustadvika kommune viser de viktigste milepæler i arbeidet gjennom året med budsjett, rapportering og regnskap. Årshjulet viser både når saker fremmes til politisk behandling og de viktigste administrative prosesser i denne forbindelse.

Illustrasjonen under viser når årsregnskapet og årsrapporten for foregående år blir behandlet, når de to tertialrapportene vil komme opp og når det er planlagt gjennomført dialogmøte. I siste tertial av året blir budsjettet for neste år behandlet.

I tillegg til tertialrapportene og årsrapporten som blir fremmet til formannskap og kommunestyre blir det sendt ut forenklede månedsrapporter for kommunestyret

og kontrollutvalg for månedene: januar, februar, mars, mai, juli, september og oktober.

Vurdering

Årshjul

Et oppdatert og tydelig årshjul er nødvendig for å sikre en effektiv og koordinert budsjettprosess. For kommunen skal dette fremstå som et felles styringsverktøy.

Kommunedirektøren ser for seg at årshjulet kan videreutvikles og kanskje inneholde en større bredde i den kommunale virksomheten. Dette vil sannsynligvis gå utover lesbarhet og oversikt. Slike avveininger må gjøres for senere år. Foreløpig anbefaler kommunedirektøren at det lages et eget årshjul for administrativt og politisk prosess for budsjettprosessen inkl. rapportering økonomi.

«Framsikt» er et digitalt verktøy for kommuner som vil ha en oversiktlig og effektiv styring av alle sine virksomheter. Den inneholder også en budsjettmodul.

Det er verdt å merke seg at kommunen nå har anskaffet dette verktøyet «Framsikt» vil ventelig hjelpe til med synliggjøring av sammenhengen i planer, budsjett og rapportering. Dette vil bli ivarettatt når verktøyet blir implementert fra høsten 2026 (HØP 2027 – 2030).

Evaluering av budsjettprosessen

Hustadvika har i 2025 (HØP 2026 – 2029) hatt en omfattende budsjettprosess som kort kan beskrives slik:

HØP skal inneholde budsjett for det kommende året, økonomiplan for de påfølgende tre årene, samt målene kommunen skal arbeide mot i fireårsperioden. HØP skal koble målsettinger i overordnede planer, strategier og tiltak i kommuneplanens handlingsdel og vedtatte fag/temaplaner, og prioritere de økonomiske virkemidlene gjennom økonomiplanlegging.

Gjennom et budsjetttrundskriv før sommeren blir oppdraget spesifisert og oppgavefordelt ut til alle enhetsledere, kommunalsjefer, stab/støtte og andre i organisasjonen med budsjett- og rapporteringsansvar.

- Det blir gjennomført budsjettmøter etter sommerferien. Møtene blir stort sett gjennomført per rammeområde.
- Når det gjelder investeringsbudsjettet blir det avholdt ett møte for hele kommunens virksomhet.
- Kommuneområdene (Oppvekst og kunnskap, Helse og velferd, Plan og tekniske tjenester og Kommunedirektøren) skal utarbeide sine bidrag til handlingsdelen. Mal for hvordan dette skal utformes blir sendt ut til hvert kommuneområde.

I tillegg starter arbeidet med et klimabudsjett på samme tidspunkt.

Framdriftsplanen for 2025 var slik:

Administrativt 2025

- 02.07. Kommunedirektørens budsjetttrundskriv I med foreløpig informasjon om prosessen (dette skrivet).
- 03.09. Enhetsledermøte - Presentasjon av foreløpige tall HØP 2026 – 2029 – info fra Dialogmøte 28.08.
- 18..08.–10.10. Økonomisjefen gjennomfører møter med alle rammeområder for å komme fram til nye rammer for driften. Innkalling blir sendt ut til den enkelte leder.
- 05.11. Enhetsledermøte: Gjennomgang skisse til Handlings og økonomiplan 2026 – 2029
- 19.12. Enhetsleder har budsjettet ferdig innlagt på detalj (eBudsjett), og dette sendes til godkjenning i systemet. Opplæring og veiledning vil gis.

Politisk 2025

28.08.	Dialogmøte med kommunestyret
10.10	Statsbudsjettet for 2026 legges frem
14.10	Tertialrapport og revidert budsjett per 30.08
04.11	Presentasjon av HØP formannskapet
18.11.	Behandling av HØP i formannskapet
21.11	HØP ut på høring
11.12.	Kommunestyret vedtar HØP 2026 – 2029

I og med innføring av Framsikt gir det liten mening i å evaluere denne prosessen i forhold til administrasjonen. Framsikt vil innebære nye rutiner og nye måter å jobbe på, men innholdet vil nok i store trekk bli beholdt. Vi forventer at dokumentasjon og fremdrift blir bedre dokumentert og ivaretatt med det nye systemet. Evaluering av denne prosessen vil måtte komme i ettertid.

Når det gjelder den politiske prosessen er det ordfører som styrer innholdet og bestemmer møtetidspunkt og agenda. Det er kommunestyret som vedtar møteplan for året. I de siste årene er møtene blitt fremskyndet slik at den politiske prosessen starter på et tidligere tidspunkt. Kommunedirektøren mener kommunestyret selv må evaluere denne praksisen. Også her vil innkjøp av Framsikt kunne medføre visse endringer. Framsikt har en egen *Politikermodule* og kommunen har opsjon på kjøp av denne. Vi kjenner ikke til hva denne modulen gir av muligheter og den må uansett komme i ettertid slik at de øvrige moduler er tatt i bruk før dette er aktuelt. Kommunedirektøren vil følge opp denne saken senere.

Møteplanen

Vedlagt følger vedtatt møteplan for Hustadvika kommune for 2026. Denne viser de møter som er planlagt gjennomført i år.

Rapport om folkevalgtes involvering i budsjettprosesser

Telemarkforskning har 12.08.2024 levert en rapport om dette emnet. Rapporten gir 10 anbefalinger for å sikre gode budsjettprosesser og politisk styring og eierskap til prosessene:

1. Sørg for tidlig medvirkning i prosessen
2. Utarbeid et årshjul for politisk behandling av budsjett- og økonomisaker
3. Sørg for en tydelig avklaring av hva som er administrasjonenes og politikernes roller og oppgaver, og hvordan man ønsker at samhandlingen skal foregå
4. Avklar hvordan økonomisk rammestyring skal foregå politisk, og hva slags rapporteringsrutiner man skal ha for å følge opp budsjettet gjennom året

5. Sørg for oppdaterte kommunale planer, og synliggjør hvordan årsbudsjettet understøtter viktige føringer i kommunens planverk
6. Arranger en dialogkonferanse innen utgangen av april for å skape en omforent forståelse av kommunens utfordringsbilde
7. Kombiner gjerne dialogkonferanse med folkevalgtopplæring om et relevant tema
8. Arranger en rammekonferanse i juni i etterkant av at kommuneproposisjonen og revidert statsbudsjett er lagt fram
9. Avklar budsjettrelaterte saker med formannskapet ut over høsten i forkant av at kommunedirektøren offentliggjør og legger fram sitt salderte budsjett
10. Kommunens administrasjon bør stille kompetanse og ressurser til rådighet for å gi faglig støtte i partigruppenes behandling av kommunedirektørens budsjettforslag

Videre peker rapporten på konkrete opplæringsbehov og anbefalinger knyttet til det.

Kommunedirektøren opplever at kommunen er på god vei i forhold til mange av disse anbefalingene, men at de må bli med videre inn i prosessen med innføring *Framsikt* og utarbeiding årshjul for neste HØP for årene 2027 – 2030.

Økonomiske konsekvenser

Det er ingen økonomiske konsekvenser av denne saken.

Klima og miljøkonsekvenser

Det er ingen klima og miljøkonsekvenser av denne saken.

Vedlegg:

- 1 Rapport - Kunnskap gir trygghet, trygghet gir tillit og tillit gir resultater - Telemarkforskning
- 2 Politisk møteplan 2026